

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO
development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

ÎNTREBĂRI FRECVENTE

SPRIJIN OPERATIONAL AD HOC oferit OSC-beneficiare de sub-grant (management)

Nr.	Întrebare	Răspuns
1.	Poate AO să realizeze proiectul de întreprindere sociala sub egida AO?	<p>Legea nu interzice expres acest lucru.</p> <p>Conform art 52 din codul fiscal Organizațiile necomerciale sînt scutite de plata impozitului pe venit în cazul în care corespund următoarelor cerințe: a¹) activitatea economică prevăzută în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire corespunde obiectivelor și scopurilor prevăzute în statut.</p> <p>În cazul în care nu sînt respectate cerințele prevăzute organizația necomercială urmează a fi supusă impozitării în modul general stabilit.</p> <p>Se recomanda fondarea SRL</p>
2.	Care este modalitatea de a obtine gratuit sau la mod preferential spatiile pentru activitatea AO?	<p>Legea cu privire la AO prevede ca autoritati trebuie sa sprijine dupa posibilitati activitatea AO, in special organizatiile care activeaza cu si pentru persoanele cu dizabilitati. Cu regret la noi nu sunt anuntate concursuri deschise sau proceduri de acordare a spatiilor nu este foarte transparent. Pentru fiecare caz aparte trebuie sa prezentati cerere catre organe competente si monitorizati procesul. Si sigur trebuie sa insistati</p>
3.	Care sunt etapele principale ale planificării strategice?	<p>Procesul de planificare strategică din cadrul organizației constă în mai multe etape:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definirea misiunii și obiectivelor organizației. • Analiza mediului, inclusiv culegerea de informații, analiza punctelor tari și a punctelor slabe ale companiei, precum și capacitățile potențiale ale acestuia pe baza informațiilor externe și interne existente. • Alegerea strategiei. • Executarea strategiei.

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO
development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

		<ul style="list-style-type: none"> • Evaluarea și monitorizarea implementării.
4.	Care sunt posibilitatile de finantare proiectelor sociale in Transnistria?	Donatori externi au un interes deosebit pentru realizare programelor in Transnistria. La moment cel mai activ donor in regiune este UNDP cu finantare din partea EU si FEE. Proiecte soliale nu au prioritate deosebita dar unii donatori finanteaza anume acest tip de proiecte. In mare parte donatpri incurajeaza parteneriate cu ONG uri din malul drept a Nistrului. La fel Trebuie de mentionat ca unii donatori sustin numai ONG-uri transnistrene inregistrate pe malul drept.
5.	Care sunt modalități de vânzare a produsului de tip Hand Made confectionat de beneficiari a organizatiei?	Organizatie trebuie sa aiba un regulament intern care stipuleaza acest tip de activitati. Vanzare produsului trebuie sa fie efectuata corespunzator legislatiei. Spre exemplu pe malul drept vanzarea acestor produse trebuie s fie efectuata cu elebirarea cecului sau facturi in cazul achiatrii prin transfer
6.	Cum putem promova serviciile noastre?	Serviciile trebuie sa fie orientate pe clienti potentiali de aceia in primul rand trebuie de facut o analiza potentilelor clienti si in baza acestei analize de gandit la promovarea serviciilor
7.	Care sunt metode de promovare a serviciilor mai eficiente?	Cele mai eficiente metode de promovare este reclama vizuala orientata pe diferiti clienti utilizand mass media, social media, panouri, bilborduri, pliante. Alta metoda eficienta este promovarea indirecta prin promovarea culturii de utilizarea acestor servicii, prin organizarea unor seminare, expozitii, participare la emisiuni TV, publicarea in mass media si socila media.
8.	Care sunt posibilitatile pentru asigurarea financiară a proiectului dupa finisare?	În primul rand trebuie de calculate nivelul de venituri care ar asigura activitatea continua. Ingrijorari pot apare atunci cand este deficit bugetar (care la moment este asigurat de proiect) si este necesar de a elabora o strategie (plan) de a deminua acest deficit. In caz contrar este un risc foarte mare de suspendare serviciilor.

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO
development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

9.	Care este modalitate de colaborare cu parteneri (meșteri) care activează în baza de patent?	<p>Trebuie menționat că persoanele fizice care lucrează pe baza de patent sunt antreprenori individuali. Ei nu sunt obligați să transfere profitul primit unei alte persoane fizice sau juridice.</p> <p>În același timp, este posibil de încheiat acorduri de cooperare cu acestea, care prevăd respectarea unor reguli și standarde generale, inclusiv în ceea ce privește stabilirea prețurilor pentru servicii. Organizația le poate oferi, de asemenea, servicii de promovare și alte servicii logistice, cum ar fi administratorul salonului.</p> <p>De asemenea, este posibil de negociat plata de închiriere pentru cabinete folosite.</p>
10.	Care sunt posibilitățile de colectare de fonduri la nivel local?	<p>La nivel local, OSC ar trebui să se concentreze pe trei surse de finanțare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bani / resurse publice - Agenții economici - populație <p>Fiecare dintre aceste surse are avantajele și dezavantajele sale, iar abordarea pentru fiecare dintre aceste surse este diferită.</p> <p>Este dificil să obțineți finanțare din fonduri publice, dar aceasta este o oportunitate excelentă pentru a obține diferite resurse (spații, transport, materiale de construcție etc.).</p> <p>Agenții economici pot fi receptivi la organizarea de evenimente de masă (târguri, concerte etc.) sau pot oferi sprijin direct beneficiarilor specifici.</p> <p>Locuitorii pot face donații modeste pentru proiecte sociale sau evenimente sociale. O atenție deosebită trebuie acordată și diasporei, care poate acoperi și costurile anumitor cazuri sociale (în acest caz, cantina socială).</p>
11.	Care este modalitate de comunicare cu constituenții din comunitate cea mai eficientă?	<p>Transparența este cheia succesului în comunicarea cu constituenții. În primul rând, OSC ar trebui să identifice beneficiarii care ar trebui informați în primul rând. CSO trebuie să depună toate eforturile pentru a anunța despre</p>

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO
development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

		toate evenimentele planificate pentru o audiență mai largă, cu o indicație clară a scopului acestor evenimente. De asemenea, este important să raportăm despre aceste evenimente, indicând rezultatele și impactul acestora. Cel mai bun instrument de informare sunt rețelele sociale. Dar în comunitate ar fi bine să distribuim și informații scrise cu plasare anunțurilor în locurile publice etc.
12.	Care este modalitatea de obținere a statutului de întreprindere socială?	<p>Conform Articolul 36². Legii cu privire la antreprenoriat,</p> <p>1. Întreprinderea socială este întreprinderea constituită de asociații obștești, fundații, culte religioase, instituții private și/sau persoane fizice care desfășoară activități de antreprenoriat social în vederea soluționării unor probleme sociale de interes comunitar și care îndeplinesc condițiile stabilite în prezentul capitol.</p> <p>2. Întreprinderile sociale de inserție sînt întreprinderi sociale care au ca scop crearea locurilor de muncă și încadrarea, în mod prioritar, a persoanelor din categoriile defavorizate ale populației.</p> <p>Statutul de întreprindere socială sau statutul de întreprindere socială de inserție se atribuie de Comisia Națională pentru Antreprenoriat Social pe un termen de 3 ani,</p>
13.	Cum se elaborează un plan strategic al organizației.	Asistentul de proiect ghidat de către Expertul de asistenta tehnica a elaborat o schiță al planului strategic, s-a familiarizat cu structura planului și contextul unei strategiei. În momentul în care va fi elaborat planul strategic, el urmează a fi expediat prin email expertului pentru consultare.
14.	Care sunt rezultatele care trebuie reflectate în raportul analitic?	Se recomandă să se păstreze numerotarea rezultatelor din planul de activități. La momentul raportării să se indice cantitativ rezultatele obținute. Suport oferit în completarea raportului.

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO
development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

15.	Cum are loc procesul de selecție a prestatorului de bunuri și servicii?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prin ordin să fie creată comisia de selecție în cadrul organizației formată din minimum 3 persoane, pentru toată durata proiectului, pentru selectarea prestatorilor/furnizorilor de bunuri și servicii. 2. Au fost propuse unele ajustări la procesului verbal de selecție a prestatorilor de servicii/bunuri. 3. Procesul verbal de selecție să fie avizat de către FEE. 4. Orice contract de prestare/livrare a bunurilor și serviciilor, înainte de semnare, să fie coordonat cu FEE.
	Cum se elaborează un Raport Narativ?	<p>În baza Raportului Narativ prezentat la FEE, au fost identificate lacunele și propuse recomandări de îmbunătățire și în special:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Când se face referință la o perioadă obligatoriu să se menționeze datele calendaristice când au avut loc evenimentele descrise în raport. 2. Obligatoriu sa fie numerotate anexele la care se face referință în ordinea cronologică. 3. Să se axeze pe rezultat.
16.	Remunerarea persoanelor ce dispun de patentă?	<p>Sunt 2 opțiuni:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Contractarea ca persoane fizice pentru servicii de instruire, dar obligatoriu cu informarea ca la sfârșit de an acestea vor trebui sa prezinte declarația pe venit la organele fiscale teritoriale. 2. Contractarea în baza patentei, dar să se țină cont de taxele pe care angajatorul urmează să le achite la organelor de stat.

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO
development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

17.	Cum se fac achiziții peste hotare pentru tinerii antreprenori?	Se recomanda de încheiat un contract tripartit, unde se indica clar cota parte de achitare a fiecărei părți, o atenție deosebita se atrage la calculul TVA 0% la contribuția AO Consens din fondurile donatorului. In vederea devamării se recomanda de beneficiat de serviciile unui broker licențiat.
18.	Ce este grila de salarizare?	Grila de salarizare reprezintă un ansamblu de elemente prin care se stabilește sub forma unei marje (minim – maxim) salariul pentru fiecare post de lucru. Am discutat despre structura unei grile, importanta analizei pieței muncii in teritoriu si pe tara, consultarea publicațiilor făcute in domeniul cercetării nivelului salarial in organizații non guvernamentale.
19.	Cum funcționează parteneriatele dintre ONG si APL?	Discuții generale despre parteneriate, acorduri de colaborare cu APL, asigurarea durabilității alte aspecte ale acestei colaborări.
20.	Cât timp după finalizare trebuie de monitorizat durabilitatea proiectului?	E de la caz la caz. Totul depinde de cerințele donatorului/finanțatorului. Nu există o regulă stabilită. Dar dacă doriți să asigurați o continuitate a proiectului și planificați să aplicați pentru un alt grant, ar fi bine ca dvs. să monitorizați proiectul maxim posibil.
21.	Care ar fi cele mai efective metode de analiză a datelor pe timp de pandemie? Este necesar un plan de monitorizare?	Pai totul depinde de proiect. În cazul dvs. ar putea fi postările pe rețelele de socializare, rapoarte de activitate scanate, screenshot-uri, în cazul evenimentelor on-line. Ce ține de plan de monitorizare, da ideal ar fi bine sa-l aveți încă la etapa de aplicare. Având acest plan, potențialului finanțator/donator va fi clar ce indicatori de monitorizare veți utiliza, periodicitatea monitorizării, cine și ce indicatori vor prezenta către dvs, etc.
22.	Cum se face promovarea organizației?	O metoda eficienta de promovare este o pagina creata pe facebook.

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO
development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

		Se recomanda de identificat grupul țintă și de adus informația pe panou în dependența de preferințele și necesitățile auditoriului țintit.
23.	Ce este un conflict de interese?	Un conflict de interese este orice eveniment care influențează capacitatea entităților beneficiare de grant/sub-grant de a furniza o opinie profesională obiectivă și imparțială. Conflictul de interese apare în special ca urmare a interesului economic, a afinităților de ordin politic sau național, a legăturilor familiale sau emoționale sau a oricărei alte conexiuni relevante sau a unui interes comun. Regulile privind prevenirea și interzicerea conflictelor de interese sunt aplicabile în totalitate contractelor de implementare. Se recomandă de a atras atenție deosebită p.3.5 al contractului de sub-grant.
24.	Закупки в рамках проекта, тендера, оферты.	Это обязательное требования чтобы исключить конфликты интересов и дать возможность всем организациям развиваться.
25.	Есть несколько мероприятий которые еще не проводились и на некоторые не хватает денег, которые изначально были запланированы.	Необходимо все эти затраты проанализировать, подсчитать не превышают ли они 10% от линий бюджета. Если они превышают, надо будет все корректировки согласовать с донором.
26.	План мероприятий, успеть все запланированные действия в срок.	Необходимо придерживаться плана, проанализировать каждый пункт в соответствии с бюджетом, его уровень и срок реализации.

